

INVALIDITĀTE. PATSTĀVĪBA. IESPĒJAS.

Daugavpils novada Sociālais dienests

Anna Jegorova

2018

1

„Kas ir garīgās attīstības traucējumi? Daži cilvēki uzskata, ka to ir iespējams noteikt, tikai paskatoties uz cilvēku. Ja jūs tā domājat, jūs nedodat vietu šaubām. Jūs vērtējat cilvēku pēc izskata vai runas veida, vai testu rezultāta, bet jūs nekad nevarēsiet pateikt, kas patiesībā ir šajos cilvēkos”

(Robert Bogdan and Steven J. Taylor)

2

INVALIDITĀTE

Kādi ir uzskati sabiedrībā par personām ar garīgas attīstības traucējumiem ar **invaliditāti** ?

- Bīstamas un agresīvas;
- Nepieciešama izolācija;
- Norobežošanās un šo personu ignorēšana;
- Ierobežojumi mobilitātē;
- Ierobežojums kontaktos ar līdzcilvēkiem;
- Nevēlēšanās tikties kultūras pasākumos;
- Nepieejamība darbam un izglītībai;
- Seksuālās dzīves ierobežošana.

3

Galvenās atšķirības starp garīga rakstura traucējumiem un psihiskām slimībām:

- Cilvēkiem ar psihiskām slimībām ir nepieciešama garīgās veselības aprūpe, medicīniska ārstēšana un psihoterapija. Pamatā viņiem nav pazemināts intelekts un viņi var dzīvot neatkarīgu dzīvi, ja garīgās veselības problēmas tiek kontrolētas. Cilvēks tiek ārstēts.
- Cilvēki ar garīga rakstura traucējumiem nav slimi, ja vien viņus nav piemēlējusi psihiska saslimšana. Viņiem ir nepieciešama viegli saprotama informācija un atbilstoša izglītība, lai varētu dzīvot, iekļaujoties sabiedrībā. Tas varbūt mūža garumā. (līmeņi)

4

Institucionālajā aprūpē!!!!!!

- ▀ ēdiens tiek gatavots centralizēti;
- ▀ apģērbs tiek iepirkts līdzīgs;
- ▀ telpas uzkopj personāls;
- ▀ atkarīgas no praktiskās un psiholoģiskās palīdzības, ko saņem no personāla;
- ▀ nevar būt patstāvīgiem;
- ▀ ierobežoti lēmumu pieņemšanā un atbildību par tiem;
- ▀ tikai daļēji noteicēji par savu dzīvi,
- ▀ nenodrošina pilnīgu normalizācijas principa ievērošanu.

5

Kas ir jādara, lai persona ar garīga rakstura traucējumiem ar invaliditāti varētu dzīvot sabiedrībā?

- ▀ Jāskaidro sabiedrībai terminus «garīga rakstura traucējumi» un «psihiska saslimšana»;
- ▀ Jāizprot normalizācijas principu gan mums, gan sabiedrībai;
- ▀ Vērtību un attieksmes maiņa gan sabiedrībā, gan institūcijā;
- ▀ Starpprofesionāļu komandas darba aktivizēšana;
- ▀ Starpinstitucionālā sadarbības veicināšana;
- ▀ Personu ar garīga rakstura traucējumiem sagatavošana patstāvīgai dzīvei sabiedrībā;

6

PATSTĀVĪBA

Kas ir nepieciešams, lai sekmētu personu ar garīga rakstura traucējumiem patstāvīgai dzīvei?

- Apzinātas personu problēmas un vajadzības;
- Uzsvars uz personu izglītošanu no dažādu profesionāļu redzējuma;
- Veicināt pašpalīdzības spējas savu sociālo problēmu risināšanā ar dažādiem uzdevumiem;
- Stiprināt, iedrošināt un palīdzēt rast problēmu risināšanas iespējas, pārvarēt radušās krīzes un grūtības ar atbalsta personas palīdzību;
- praktiska apmācība ikdienas darbos – ēst gatavošana, sīku remontdarbu veikšana;
- motivācija un atbalsts ikdienas pienākumu un pašaprūpes veikšanā un uzvedības modeļa veidošanā sabiedrībā.

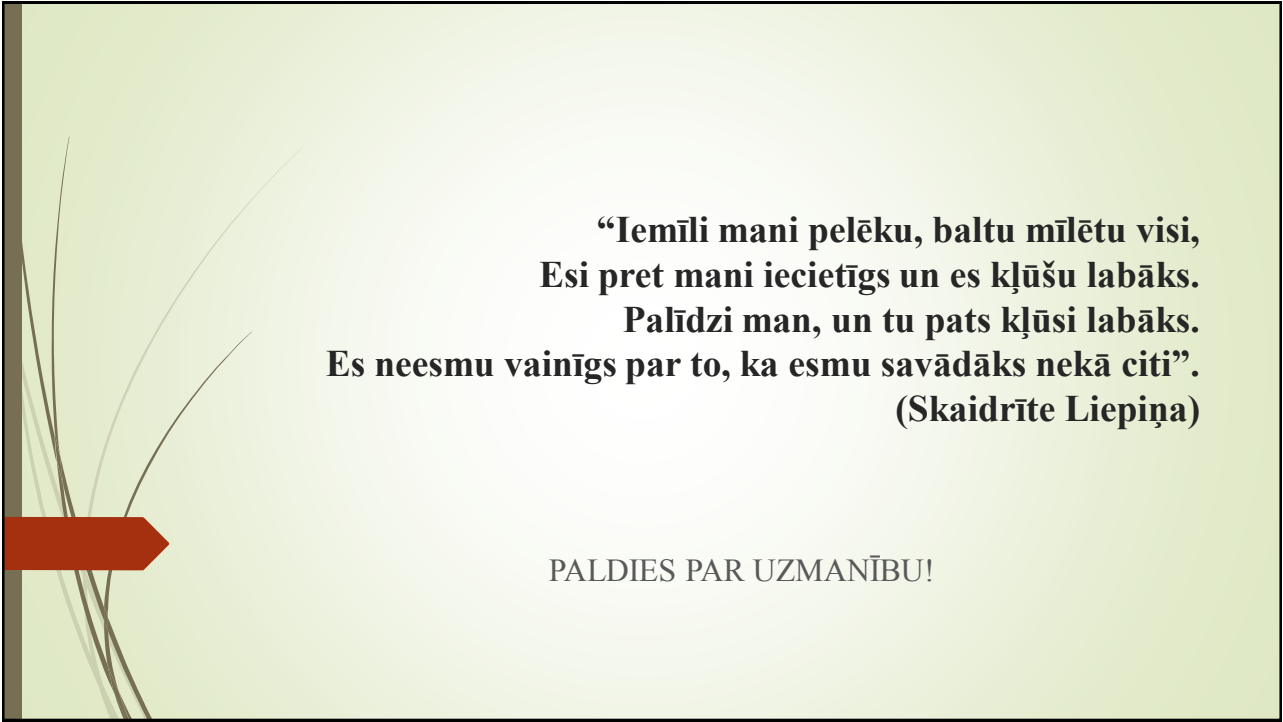
7

IESPĒJAS

Kādas ir iespējas dzīvot sabiedrībā pēc praktiskās pieredzes?

- Pašvaldība piešķir dzīvojamo platību;
- Persona pati izvēlas dzīves vietu;
- Personu pieņem privātpersona;
- Persona tiek pārvietota uz grupu dzīvokļiem;
- Personai piedāvāta cita iespēja.....
- Īsfilma par veiksmīgu stāstu.

8

**“Iemīli mani pelēku, baltu mīlētu visi,
Esi pret mani iecietīgs un es kļūšu labāks.
Palīdzi man, un tu pats kļūsi labāks.
Es neesmu vainīgs par to, ka esmu savādāks nekā citi”.**
(Skaidrīte Liepiņa)

PALDIES PAR UZMANĪBU!